

शिवसताक्षी नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ६ संख्या ५ माघ २०८०

भाग-२

डायर मेसिन संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि - २०८०

नगरकार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८०-१०-२८

प्रमाणिकरण मिति: २०८०-११-०३

शिवसताक्षी नगरपालिका भित्रक कृषक परिवार को कृषि उत्पादनलाई प्रोत्साहित गर्न, उनिहरुले उत्पादन गरेको खाद्यान्नलाई आधुनिक प्रविधि मार्फत सुकाउने व्यवस्था र सो उत्पादनको बजारीकरणलाई थप सहज बनाइ कृषकहरुको खाद्य उपादकत्व बढाइ कृषि क्षेत्रबाट नगरको आर्थिक विकासमा ठोस योगदान पुर्याउन आवश्यक देखिएको हुँदा स्थानीय ऐन २०७४ को दफा १०२ अनुसार कार्यपालिकाबाट मिति: २०८०।१०।२८ बाट स्वीकृत गरि यो कार्यविधि तयार गरिएकोछ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

क) यस कार्यविधिको नाम “डायर मेसिन संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८०” रहने छ ।

ख) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भए पश्चात लागू हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अन्य अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क) उपकरण वा मेसिन भन्नाले : कृषि क्षेत्रमा प्रयोग हुने कृषकहरुले उत्पादन गरेको कृषि उपजलाई सुकाउने उपकरणको रूपमा बुझ्न पर्दछ ।.

ख) कार्यविधि भन्नाले : डायर मेसिन संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०८० लाई बुझ्न पर्छ ।

ग) कार्यक्रम भन्नाले : कृषि उपज, डायर गर्ने, खरिद र बिक्री वितरणलाई समेत सम्झनु पर्दछ ।

घ) वडा समितिको कार्यालय भन्नाले : शिवसताक्षी नगरपालिका अन्तरगता वडा कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।

- ड) सहकारी संस्था र संस्था भन्नाले : शिवसताक्षी नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालन रहेका संबन्धित वडाका सहकारी, सामुदायीक संघ-संस्थालाइ, सम्झनु पर्दछ ।
- च) व्यवसायिक कृषक सञ्चालक भन्नाले : सम्बन्धित निकायमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका कृषि फर्म वा नीजि मिल सञ्चालकलाई सम्झनु पर्दछ ।
- छ) ऐन भन्नाले : प्रचलित ऐनलाइ लाई सम्झनु पर्दछ ।

३. उद्देश्य : यस कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ :

- क) स्थानीय कृषकहरूले उत्पादन गरेको कृषि उपज खरिद गर्ने तथा प्रशोधन गरी बिक्री वितरण गर्ने ।
- ख) कृषकहरूको आय आर्जन वृद्धि गरी गरिबी निवारण कार्यक्रममा टेवा पुऱ्याउने ।
- ग) कृषकहरूको धान लागयतका अन्नबालीको व्यवसायीक उत्पादन र बजारीकरण सहयोग पुऱ्याउने ।

परिच्छेद-३

कार्यक्रमको क्षेत्र

४ यस कार्यविधि अनुसार निम्न क्षेत्रहरू समावेश गरिने छ ।

- क) धान लागयतको उत्पादकत्व वृद्धि र बजारीकरण
- ख) खाद्यान्न उत्पादक कृषकहरूको हित प्रवद्धन
- ग) ड्रायर मेसिन संचालन अनुगमन

५ कार्यक्रम संचालन विधि

- क) नगर कृषि समिति तथा नगरपालिकाको निर्णयानुसार खाद्यान्न सुकाउने ड्रायर मेसिन खरिद गरि व्यवसायिक कृषि संचालकहरूबीच प्रतिस्पर्धा गरि उपलब्ध गराउने ।
- ख) ड्रायर मेसिन नगरपालिकाले व्यवसायिक कृषि संचालकलाई सम्झौता गरि कम्तिमा २५ प्रतिशत लागत साझेदारी सुनिश्चित गर्ने ।
- ग) ड्रायर मेसिन केन्द्रको सुरक्षा गर्ने दायित्व ड्रायर मेसिन संचालनको हुनेछ ।
- घ) ड्रायर मेसिन मेशीनका साथै आवश्यक उपकरणका साथै ड्रायर मेसिन केन्द्रको पूर्वाधार संचालक समितिले नै व्यवस्थापन गर्नेछ ।
- ड) स्थानीय कृषकहरूको कृषि उपज समर्थन मुल्यमा खरिद गर्नुपर्ने । कृषि उपज सुकाउने लागतमा प्रचलित मुल्यमा कम्तिमा २५ प्रतिशत छुट गर्ने ।
- च) ड्रायर मेसिन संचालनलाई प्रभावकारी बनाउन नगर कृषि समितिले निरन्तर अनुगमन गरी निर्देशक समितिलाइ प्रतिवेदन गर्ने

परिच्छेद - ४

६ निर्देशक समिति

कार्यक्रम संचालन विधिको अनुगमन गरी ड्रायर मेशिन संचालनको प्रवाभकारिता हासिल गरी नगरको कृषि क्षेत्रको उत्थान गर्नका लागि देहाय बमोजिमको समिति रहने छ ।

१ निर्देशन समिति

- नगर प्रमुख संयोजक
- नगर उपप्रमुख सदस्य
- आर्थिक समितिका संयोजक सदस्य
- प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सदस्य
- ड्रायर मेशिन संचालकहरु मध्येबाट संयोजकले एक जना प्रतिनिधि
- कृषि शाखा प्रमुख सदस्य सचिव

२ निर्देशन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

(क) स्थानीय स्तरमा अनुदानमा वितरण भएको कृषि उपकरण तथा मेशिन संचालनका लागि आवश्यक नीति तथा योजना तर्जुमा गर्ने,

(ख) संघीय तथा प्रादेशिक निकायसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने,

(ग) बजार व्यवस्थापन तथा मेशिन व्यवस्थापन गर्न आवश्यक पर्ने सीप, प्रविधि तथा अन्य आवश्यक विषयको उचित व्यवस्था गर्न प्रवर्द्धनात्मक नीति र कार्यहरु गर्ने,

(घ) नगर कृषि समितिको प्रतिवेदन अध्ययन गरी आवश्यक नीतिगत निर्देशन दिने ।

(ङ) धान सुकाउने लागत मुल्य निर्धारणका लागि विषयविज्ञ राखी न्युनतम मुल्य निर्धारण गर्ने ।

३ संयोजक लगायत अन्य सदस्यहस्को जिम्मेवारी र कार्य विभाजन संचालक समितिले आपसी छलफलबाट गर्न सक्नेछ

परिच्छेद - ५

७ ड्रायर मिल संचालकको काम कर्तव्य र अधिकार

क) कृषि तथा खाद्यान्न उपज प्रसोधन तथा खरिदको व्यवस्था मिलाउने ।

ख) कृषि उपजहरुको बजारीकरणको दिगोपन खोज्ने ।

ग) कृषकहरुलाई उत्प्रेरित गर्न धानबाली लगायतको कृषि उपज बढाउन र बजारीकरणमा सहयोग पुर्याउने ।

घ) उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कृत गर्न सिफारिस गर्ने ।

- ड) कृषकलाई समय समयमा विभिन्न व्यवसायीक कृषि फर्महरुको अवलोकन भ्रमण गराउने प्रबन्ध मिलाउने ।
- च) कृषि शाखासँग समन्वय गरी कृषक स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- छ) ड्रायर मेसिन संचालन अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरि नगर कृषि समिति तथा निर्देशन समितिमा पेश गर्ने

परिच्छेद ६

१० विविध

१. कृषि उपज खरिद गरी कृषकलाई दैनिक विवरण पासबुकमा उतार गरी दिने ।
२. कारोबारलाई प्रमाणित गर्न तपसील अनुसारको छाप बनाई प्रयोग गर्ने ।
६. आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधिकलाई कार्यपालिकाले समयानुक संसोधन गर्न सकिनेछ ।

आज्ञाले
अमृत बहादुर राई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत